

Habilitacija osoba s CP – KONTINUIRANI PROCES

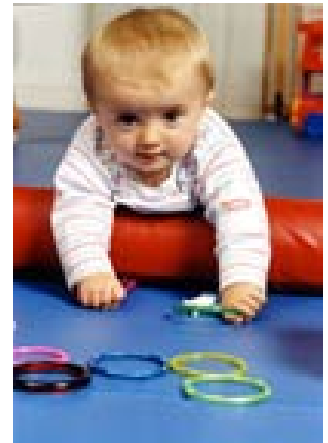
Izraz cerebralna paraliza – CP obuhvaća grupu vrlo različitih stanja koja su rezultat oštećenja mozga ili nedovoljno razvijenog mozga, do čega dolazi prije – prenatalno, za vrijeme – perinatalno ili nakon poroda – postnatalno do oko tri godine starosti. To znači da ozljeda djeluje na nezreli mozak i tako utječe na normalni proces razvoja.

CP je grupa neprogresivnih, ali promjenjivih motoričkih oštećenja. Iako je lezija neprogresivno posljedično oštećenje i hendikep mogu biti progresivni.

CP je motorički hendikep sa pridruženim smetnjama – senzornim, mentalnim i konvulzijama. To je poremećaj organizacije pokreta, a ne bolest kostiju, zglobova i mišića.

Kod CP-a se, dakle, radi o oštećenju moždane mase, a sve što vidimo na bolesnom djetetu je posljedica toga oštećenja i ovisi o opsegu i težini lezije kao i o fazi razvoja djeteta u kojoj je oštećenje nastupilo.

Uslijed oštećenja mozga razvoj djeteta sa CP zaostaje ili je potpuno zaustavljen. Kod djece sa CP izražen je nedovoljan ili potpun nedostatak moždane kontrole, nepotpun razvoj sposobnosti korištenja ruku i šaka za podupiranje, pružanje ruku za hvatanje i manipulaciju. Nedostaje ravnoteža i kontrola položaja kod sjedenja, stajanja i hoda. Dijete je najčešće grčevito ukočeno.

Poremećaj motorike je kočnica za razvoj psihe. Da bi se nešto shvatilo mora se moći dohvatiti. Sazrijevanje ovisi o fizičkom, mentalnom i emocionalnom odrastanju. Svaki zastoj u ovakvom razvitku, pa makar i samo u fizičkom razvoju, ima svoje posljedice na ličnost kao cjelinu.

Budući da ne postoje dva ista djeteta s CP neophodan je individualni pristup u izradi terapijskog tretmana.

Rezultat rehabilitacijskog tretmana ovisi o težini oštećenja mozga i o pridruženim smetnjama kao i o vremenu kada je tretman započet, da li se provodi kontinuirano, kvalitetno i dovoljno intenzivno.

Osnova u liječenju CP sastoji se u adekvatnom rehabilitacijskom postupku. Preduvjet za značajniji uspjeh tretmana je rano uključivanje djeteta u tretman. Mogućnosti rehabilitacije su veće što se njom započne ranije.

Nikada nije suviše rano započeti rehabilitaciju djeteta s faktorom rizika ili djeteta s oštećenjem.

Habilitacija djece s CP je uporan i stalan proces s često vrlo skromnim rezultatom.

Habilitacijskim tretmanom želimo stvoriti što bolje pretpostavke za brži i potpuni psihomotorni razvoj djeteta. U tom procesu osobu tretiramo kao biološku jedinicu koja osim svog hendikepa ima i niz preostalih sposobnosti.

Provođenje rane rehabilitacije smanjuje invalidnost.

Preduvjet za djelotvornost terapije je njeno redovito provođenje.

Dijelovi terapijskog tretmana moraju biti uključeni u djetetov dnevni program. To je princip kontinuiranog djelovanja.

Habilitacijski tretman provodi se timski. U timu se nalaze liječnici različitih specijalnosti, fizioterapeut, radni terapeut, defektolog – logoped, defektolog – pedagog, glazbeni terapeut, medicinska sestra i drugi koji dolaze u kontakt s djetetom. Cijeli tim vodi liječnik specijalista fizijatar. Posebno su važni članovi tima roditelji i njih treba educirati tako da i oni provode dio tretmana kod kuće. Nephodno je postaviti realne ciljeve u tretmanu svakog djeteta i s time upoznati roditelje.

Roditelji od samog početka trebaju ozbiljno shvatiti svoju ulogu u timu, ulogu onih koji s djetetom najviše rade i čiji će trud biti ključ uspjeha. Bitno je da se savjesno čini sve što se može kako bi dijete svaki dan provelo prihvaćajući pravilne motoričke informacije i napredovalo.

Za vrijeme rada s djetetom javljaju se krizna razdoblja kada ovo stagnira ili nazaduje.

To roditelje ne smije obeshrabriti i ne smiju odustati, već i dalje težiti svome cilju, to je da hendikep djeteta svedemo na što manju mjeru i da se uključi u svakodnevne aktivnosti, te postane punopravan i koristan član društva.

Još je jednom potrebno naglasiti da cilj rehabilitacije mora biti realno postavljen, moramo odrediti motorički maksimum djeteta do kojeg će se kvalitetnim vježbanjem uspješno doći.

Međutim, koliko god je važno ustrajati u vježbanju roditelji ne smiju postati robovi vježbanja i staviti vježbe u centar dana zaboravljajući da je dijete željno igre, maženja i da ima i druge obveze i zanimacije. Kada je u pitanju budućnost djeteta s CP važno je da roditelji zadrže spoj optimizma i realizma.

Uz stalnu i dobru suradnju sa stručnim timom roditelji će razviti realističke ciljeve i do kraja spoznati djetetove trenutne sposobnosti i buduće sposobnosti.

Ovo je od posebnog značaja pri izboru metode tretmana, ustanove u kojoj će se dijete kontrolirati i tretirati i što je posebno važno skraćivanja faze lutanja i traženja čudotvornog lijeka i postupka.

Izvor: Zbornik radova: "CP –izlječiva ili neizlječiva"

Ordinacija za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju

Mile Batinić, dr. med.

spec. za fizikalnu med. i rehab.

Rijeka, Braće Cetina 14

Tel/fax: 051/264-935